

Handläggare
Amina Engman Bel Haj
Telefon: 08-50835768

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 21 november 2023

Yttrande över remiss av "Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029"

Remiss från kommunstyrelsen, dnr: KS 2023/791

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Remiss av Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024–2029* till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning är en reviderad version av nu gällande program och gäller för perioden 2024-2029. Programmet syftar fortsatt till att säkerställa att Stockholms stad är en plats där personer med funktionsnedsättning är fullt delaktiga i alla delar av samhället. Programmet tar sin utgångspunkt i olika rättighetslagstiftningar och ska ses som ett styrdokument för stadens samtliga nämnder och bolag. Programmet innehåller fyra olika delar där en av delarna utgörs av nio prioriterade fokusområden. Dessa områden fokuserar bland annat på rätten till utbildning, god hälsa och rätten till att delta i demokratin. Som stöd i arbetet ansvarar kommunstyrelsen för att ta fram tillämpningsanvisningar som innehåller förslag till indikatorer och aktiviteter.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till kommunstyrelsens förslag till *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024–2029*. Förvaltningen bedömer att programmets utgångspunkter, prioriterade fokusområden och metodstöd fortsatt kommer utgöra en viktig grund för stadens arbete med att åstadkomma tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser dock att programmet generellt skulle kunna hänvisa i större utsträckning till lagtext, forskning, riktlinjer med mera. Förvaltningen efterfrågar även ökad konkretion av programmets föreslagna åtgärder för ökad tillgänglighet och delaktighet i några av satserna. Vidare anser förvaltningen att viss terminologi bör justeras för att öka tydligheten.

Ärendet

Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning har funnits sedan 2018 och gäller för perioden 2018–2023. Programmet gäller för stadens alla nämnder och bolag och utgör också en grund för samverkan inom staden och för samråd med de organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning samt andra berörda aktörer och ansvariga huvudmän.

Det program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning som har skickats på remiss är en reviderad version av nu gällande program och det remitterade förslaget gäller för perioden 2024–2029. Programmet syftar fortsatt till att säkerställa att Stockholms stad är en plats där personer med funktionsnedsättning är fullt delaktiga i alla delar i samhället. Programmet tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, Agenda 2030, Europakonventionen, svensk lagstiftning, den nationella funktionshinderpolitiken och funktionshinderspolitiska mål. Programmet är ett styrdokument för stadens samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Till programmet finns tillämpningsanvisningar med förslag på indikatorer och aktiviteter.

Programförslaget utgår från fyra olika delar.

1. Utgångspunkter för programmet med fokus på rätten för personer med funktionsnedsättning att delta i samhällslivet på jämlika villkor.
2. Beskrivning av funktionshinderperspektiv och hur stadens nämnder och bolag ska använda programmet.
3. Nio prioriterade fokusområden för staden.
4. Beskrivning av ansvar för genomförande och hur uppföljning ska göras samt arbetssätt och verktyg.

De nio prioriterade fokusområdena som nämns under punkt 3 ovan är alla framtagna utifrån kommunfullmäktiges mål.

Fokusområdena är:

1. Rätten till utbildning och att få det stöd som behövs för att nå kunskapsmålen.
2. Rätten till arbete och försörjning.

3. Rätten till att kunna ta del av den fysiska miljön och garanteras säkerhet i kris.
4. Rätten till en fungerande bostad.
5. Rätten till information och kommunikation samt tillgång till ny teknik.
6. Rätten till bästa möjliga hälsa.
7. Rätten till individuellt stöd.
8. Rätten till kultur och fritid.
9. Rätten att delta i demokratin.

Gemensamt för arbetet inom samtliga fokusområden är att med hjälp av funktionshinderperspektivet identifiera, förebygga och undanröja hinder för full delaktighet i samhället och jämlikhet i levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning, utan diskriminering.

Programmet tydliggör att varje nämnd och bolagsstyrelse själva måste utforma arbetet med hänsyn till det specifika uppdraget. Som stöd i arbetet ansvarar kommunstyrelsen för att ta fram tillämpningsanvisningar som innehåller förslag till indikatorer och aktiviteter samt instruktioner om hur indikatorer och aktiviteter kan kopplas till stadens system för integrerad ledning och styrning (ILS).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Utvecklings- och utredningsstaben vid arbetsmarknadsförvaltningen. Vuxenutbildning Stockholm och Jobbtorg Stockholm har deltagit i beredningen.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till kommunstyrelsens förslag för *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, 2024–2029*. Förvaltningen bedömer att programmets utgångspunkter, prioriterade fokusområden och metodstöd fortsatt kommer utgöra en viktig grund för stadens arbete med att åstadkomma tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningen anser att det på sidan 7, i samband med att kopplingen till Agenda 2030 lyfts, skulle vara önskvärt med ett förtydligande kring huruvida det är enskilda globala mål som avses, eller om det handlar om de globala målen i vid bemärkelse. Om det är specifika mål som avses kan en hänvisning till varje fokusområde göras för att ytterligare påvisa kopplingen.

Under 7.3 nämns stöd till anhöriga och specifikt föräldrar till barn med funktionsnedsättningar. I det här sammanhanget ser förvaltningen en poäng med att programmet förtydligar att anhöriga även kan utgöras av syskon följt av ett resonemang av hur funktionsnedsättningen och anhörigsituationen påverkar deras livsvillkor.

Rätten till utbildning och att få det stöd som behövs för att nå kunskapsmålen.

Under rubriken *1.1 Utbildningsmiljöerna ska vara tillgängliga för alla*, sidan 17, beskrivs det att tillgängligheten ska förbättras i befintliga skolmiljöer. Här anser förvaltningen att det behövs ett förtydligande av vilka förbättringar i befintliga skolmiljöer som avses, samt en tydligare hänvisning till lagstöd, styrdokument och riktlinjer.

Under rubrik *1.2 Lärmiljön ska vara trygg och inkluderande*, sidan 18, beskrivs vikten av samverkan mellan olika skolenheter och skolformer samt samverkan mellan aktörer så som habiliteringen och BUP. Här anser förvaltningen att programmet med fördel kan hänvisa till 2 kap. 25-26 §§ Skollagen.

Rätten till arbete och försörjning

Under rubrik *2.1 Tillgängligheten på stadens arbetsplatser ska öka*, sidan 18-19, står det att personer som har en funktionsnedsättning i större utsträckning ska kunna få och behålla ett arbete.

Förvaltningen önskar här exempel på tillgängliggörande åtgärder utifrån olika tillgänglighetsperspektiv.

Under rubrik *2.2 Staden ska vara ett föredöme som arbetsgivare*, sidan 19, nämns vikten av att marknadsföra erbjudandet med anställning och praktikplatser för personer med funktionsnedsättning mot *dagliga verksamheter*. Förvaltningen föreslår att termen dagliga verksamheter delas upp i dagliga verksamheter (LSS) respektive sysselsättningsverksamheter (SoL). I samma mening nämns gymnasieskola. Förvaltningen föreslår att gymnasieskola bör delas upp i anpassad gymnasieskola respektive reguljär gymnasieskola.

Avslutningsvis anser förvaltningen att skrivningar i programmet generellt skulle kunna tjäna på tydligare hänvisningar till lagtext, forskning, riktlinjer med mera.

Karina Uddén
Arbetsmarknadsdirektör
Arbetsmarknadsförvaltningen

Pernilla Unell
Tf Utvecklingschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

1. Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2023-11-08
Pernilla Unell, Tf Utvecklingschef	2023-11-08